Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k tématu Ověřování dopadu předpisů EU na mladé lidi

(stanovisko z vlastní iniciativy)

(2022/C 486/07)

Zpravodajka: **Katrīna LEITĀNE**

Rozhodnutí plenárního shromáždění	24. 2. 2022
Právní základ	čl. 32 odst. 2 jednacího řádu stanovisko z vlastní iniciativy
Odpovědná sekce	Zaměstnanost, sociální věci, občanství
Přijato v sekci	6. 9. 2022
Datum přijetí na plenárním zasedání	21. 9. 2022
Plenární zasedání č.	572
Výsledek hlasování (pro/proti/zdrželi se hlasování)	158/0/5

1. **Závěry a doporučení**

1.1 Politická účast je základem každé fungující demokracie. Hlavní hodnotou EU pro mladé Evropany je respekt k demokracii, lidským právům a právnímu státu ([1]). Je klíčové zajistit, aby se mladí lidé mohli vyjádřit k rozhodnutím, která mají vliv na jejich budoucnost, neboť i nepřímý účinek může mít výrazný dopad na mladé lidi a budoucí generace. I politiky, které se přímo nezaměřují na mladé lidi nebo nejsou považovány za součást tradiční oblasti politiky mládeže, mohou mít výrazný dopad na život mladých lidí. Je důležité poskytnout účinné mechanismy, jež doplní stávající participativní mechanismy, jsou v souladu s demokratickými zásadami a jsou přizpůsobené potřebám mladých lidí. Může to přispět k lepší a účinnější tvorbě politik.

1.2 EHSV se domnívá, že jedním z nejúčinnějších způsobů, jak oslovit mladé lidi a informovat je o všech možných formách účasti a o hodnotách evropského projektu, je vzdělání. Stávající programy podporující formální a neformální vzdělávání, jako je Erasmus+ a Evropský sbor solidarity, úspěšně zlepšily názory mladých lidí, pokud jde o demokratickou účast a hodnoty a zásady Evropské unie.

1.3 EHSV poukazuje na to, že je výslovně nutné zapojit mladé lidi do tvorby politik prostřednictvím jejich smysluplné účasti způsobem, který je pro mladé lidi nejvhodnější, a následně monitorovat, hodnotit a posuzovat dopady, aby se zajistilo, že budou názory mladých lidí zohledněny při přijímání politických rozhodnutí. Zapojení do celého procesu tvorby politiky vzbuzuje v mladé generaci – a nejen v ní – důvěru a umožňuje, aby byla vnímána jako relevantní a důležitá součást tohoto procesu. Součástí těchto procesů by mělo být i viditelné a transparentní informování o výsledcích tohoto zapojení. Tento prvek má zásadní význam pro budování důvěry mladých lidí, pokud jde o tvorbu politik ([2]). Kromě toho je velmi důležité sociální začlenění a oslovení skupin s různými potřebami.

([1]) Sekundární výzkum *European Youth in 2021 (Mladí Evropané v roce 2021)*.

([2]) *Influencing and understanding political participation patterns of young people (Možnosti a fungování vzorců politické účasti mladých lidí)*, Evropský parlament, 2021.

1.4 EHSV souhlasí s tím, že organizace občanské společnosti mohou hrát zásadní úlohu při zapojování mladých lidí do společenských výzev, a tedy i v jejich účasti na tvorbě politik a demokratickém procesu. Tyto organizace mohou sloužit jako mosty a podpůrné sítě, které pomáhají mladým lidem se zapojením do činnosti formálních veřejných orgánů a umožňují mladým lidem stát se aktivními občany. EHSV podporuje tyto organizace a mladé občany v jejich činnosti a vyzývá k přijetí opatření, která by jim to umožnila.

1.5 EHSV vybízí orgány EU a členské státy k provádění opatření a mechanismů, které zajistí, že názory mladých lidí budou zohledňovány v každé oblasti politik a zároveň vytvoří pro mladé lidi prostor, aby mohli poskytovat konzistentní a odborné podněty k výzvám, jimž čelí. Tyto struktury by rovněž měly zahrnovat transparentní a viditelná návazná opatření a mechanismy monitorování a doplňovat stávající nástroje účasti mládeže, aniž by vedly ke snížení financování. Pro smysluplnou účast mladých lidí na tvorbě politik by měly být k dispozici vhodné zdroje.

1.6 Účast mladých lidí na politických a rozhodovacích procesech může podpořit zlepšování právní úpravy a politik díky mapování a pochopení současných i budoucích trendů, které mají dopad na životy mladých lidí a budoucích generací. Může to rovněž usnadnit úkol autora návrhu, neboť mu to umožní získat kvalitativní vstupy pro doplnění sekundárních údajů.

1.7 EHSV by rád zdůraznil, že ověřování dopadu předpisů EU na mladé lidi je postaveno na klíčových cílech strategie EU pro mládež ([3]) a Evropského roku mládeže, přičemž obě tyto iniciativy zdůrazňují význam začlenění problematiky mládeže do tvorby politik, což vyžaduje meziodvětvový přístup. Je také jedním z opatření uvedených ve zprávě o konečném výsledku Konference o budoucnosti Evropy ([4]), kterou schválily všechny hlasující složky na plenárním zasedání konference i občané. V zájmu dosažení dlouhodobého dopadu a odkazu po skončení Evropského roku mládeže je třeba mladé lidi podporovat, aby stáli v čele změn a vytvářeli lepší budoucnost.

1.8 EHSV bere na vědomí odkaz na ověřování dopadu předpisů EU na mladé lidi uvedený ve sdělení Evropské komise o výsledku Konference o budoucnosti Evropy ([5]). Zdůrazňuje však, že návrh Komise není v souladu s cíli a prostředky původního návrhu, opomíjí smysluplnou spolupráci s mládežnickými organizacemi a odborníky a začlenění problematiky mládeže do všech politik a nezohledňuje dlouhodobý dopad politik na budoucí generace. EHSV se domnívá, že ověřování dopadu předpisů EU na mladé lidi by mělo být součástí souboru nástrojů pro zlepšování právní úpravy jako samostatný nástroj, neboť budoucí generace a mladí lidé zasluhují zvláštní pozornost.

1.9 EHSV vyzývá k větší spolupráci mezi orgány a institucemi při slaďování stávajících úspěšných iniciativ, jako je dialog EU s mládeží, „Vaše Evropa, váš názor“ a Evropské setkání mládeže, a k jejich propojování s budoucími iniciativami, jako je ověřování dopadu předpisů EU na mladé lidi, v souladu se strategií EU pro mládež. EHSV dále předkládá seznam návrhů, jež se týkají zapojení mládeže do činnosti EHSV, a usiluje o zavedení koncepce ověřování dopadu předpisů EU na mladé lidi do své práce.

2. **Obecné připomínky**

2.1 ***Úloha mladých lidí při budování evropského projektu***

2.1.1 Mladí lidé jsou motorem evropského projektu a jejich kreativita, energie a nadšení jsou hnací silou jeho udržitelnosti. Aktuální rok 2022 byl nazván Evropským rokem mládeže. Jak uvedla předsedkyně Evropské komise Ursula von der Leyen, *„Evropa potřebuje všechny své mladé lidi“* a *„naše Unie musí mít ducha a vizi, jež v nich bude rezonovat.“* ([6])

([3]) Usnesení Rady o strategii Evropské unie pro mládež na období let 2019–2027.
([4]) Konference o budoucnosti Evropy, *Zpráva o konečném výsledku*, květen 2022.
([5]) https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A52022DC0404&qid=1660827033223.
([6]) https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/speech_21_4701.

2.1.2 Projekt EU nelze v současném demokratickém prostředí účinně a řádně realizovat bez uznání diskuze o politické účasti mladých lidí ([7]) v rámci demokratických tradic a geopolitických souvislostí. Místopředseda pro podporu evropského způsobu života Margaritis Schinas prohlásil, že „*Evropský rok mládeže by měl přinést změnu paradigmatu, pokud jde o způsob, jak zapojujeme mladé lidi do tvorby politik a rozhodování*.“ Hlavní motivací je poskytnout mladým lidem přístup ke smysluplnému zapojení a posílit v této souvislosti jejich postavení ([8]).

2.1.3 Podle průzkumů *Eurobarometru* ([9]) důvěřuje EU méně než polovina (47 %) Evropanů a pouze 44 % o ní smýšlí kladně. Budoucnost evropského projektu silně závisí na tom, jak silná bude sounáležitost mladých lidí s evropskými hodnotami a jejich ochota přijmout evropskou identitu. Aktivní zapojení mladých lidí do politických a rozhodovacích procesů je klíčové, protože dnešní rozhodnutí budou utvářet jejich budoucnost. Proto by měly být zavedeny nástroje účasti, které zajistí, že na názory mladých lidí bude brán zřetel. Účast na občanském a demokratickém životě musí být posílena na všech úrovních, aby byla zajištěna budoucí prosperita Evropy, přičemž je třeba uznat, že demokratická vyspělost ovlivňuje ([10]) vzorce politické účasti mladých lidí v EU.

2.1.4 Iniciativa EU svolat Konferenci o budoucnosti Evropy byla impulzem k prosazování participativního dialogu s občany v celé Unii. Za cestu vpřed je považováno zlepšení účinnosti stávajících mechanismů účasti mládeže a rozvoj mechanismů nových. Jak bylo navrženo ve zprávě o konečném výsledku Konference o budoucnosti Evropy, mohlo by to zahrnovat „ověřování dopadu předpisů EU na mladé lidi“ ([11]) s posouzením dopadů a konzultačním mechanismem, do něhož by byli zapojeni zástupci mladých lidí ([12]).

2.1.5 Ověřování dopadu předpisů EU na mladé lidi funguje jako metoda strategického výhledu pro tvorbu politik. Strategický výhled je cenná koncepce, kterou chce Evropská komise používat v rámci procesu tvorby politiky. Vychází z principů, jako je mapování situace, analýza megatrendů, plánování scénářů a vytváření vizí, a zohledňovat v tomto rámci perspektivu mladých lidí a budoucích generací je proto nevyhnutelné. I když proces výhledu uznává, že budoucnost není předem určena, shromažďuje informace o možných scénářích a jeho cílem je připravit se na nově se objevující výzvy. Mezigenerační dialog může obsahovat cenné nástroje, které zajistí, aby navrhované politiky tyto trendy a budoucí scénáře zohlednily. Provádění analýz, které zohledňují perspektivu mladých lidí a budoucích generací, může a mělo by přispívat k lepším a lépe přizpůsobeným politikám, které jsou schopny řešit výzvy budoucích generací.

2.1.6 V zájmu tvorby lepších politik, jež budou připraveny na budoucí výzvy, je třeba, aby tyto politiky uznaly a chránily práva mladých lidí a budoucích generací a zajistily, že nebude nedocházet k negativním dopadům na konkrétní generační a sociální skupiny. Tyto skupiny jsou v současné době často ignorovány nebo považovány za součást jiných skupin, což neodpovídá skutečnosti. V důsledku toho politiky náležitě neřeší výzvy a přispívají k poklesu důvěry a odklonu od spolupráce s formálními institucemi.

2.2 ***Potřeba smysluplné účasti mladých lidí***

2.2.1 Smysluplné zapojení znamená sdílení moci, schopnost přijímat rozhodnutí při zapojení dalších zúčastněných stran, a to za transparentních podmínek známých všem dotčeným subjektům. Dobře navržené procesy odpovědnosti nastolují důvěru všech zúčastněných stran v procesy účasti na politickém životě a všechny zúčastněné strany by měly být informovány o výslovné odpovědnosti jednotlivých aktérů.

([7]) Deželan T., Moxon D., *Influencing and understanding political participation patterns of young people: The European perspective (Možnosti a fungování vzorců politické účasti mladých lidí: Evropská perspektiva)*, studie, 2021.

([8]) Barta O., Boldt G., Lavizzari A., *Meaningful youth political participation in Europe: concepts, patterns and policy implications (Smysluplná politická účast mladých lidí v Evropě: koncepce, vzorce a politické dopady)*, výzkumná studie, 2021.

([9]) Eurobarometer 96 – zima 2021–2022.

([10]) Kitanova, M., *Youth political participation in the EU: evidence from a cross-national analysis (Politická účast mladých lidí v EU: důkazy z mezinárodní analýzy)*, Journal of Youth Studies, Vol. 23, No. 7, 2020 (dokument přijatý v roce 2018).

([11]) https://www.youthforum.org/files/YFJ_EU_Youth_Test.pdf.

([12]) Zpráva o konečném výsledku Konference o budoucnosti Evropy.

2.2.2 Od celosvětové finanční krize na počátku nového tisíciletí se zhoršila důvěra mladých lidí ve veřejné instituce ([13]) a jejich vnímání politického vlivu a zastoupení při rozhodování se nemění. Účast mladých lidí na demokratickém životě může mít řadu podob. Za nejefektivnější způsob, jak dát na vědomí svůj názor rozhodujícím činitelům, je však považováno hlasování v místních, vnitrostátních nebo evropských volbách (39 %) ([14]), přičemž podíl mladých lidí, kteří tomuto typu demokratické účasti důvěřují, je stále velmi nízký. Současně u těch, kdo se budou pravděpodobně držet stranou od politiky, je to způsobeno nedostatkem smysluplného zapojení a důvěry a pocitem, že nemá smysl se účastnit, není-li jejich příspěvek zohledňován. Jednou z hlavních překážek účasti mladých lidí je přesvědčení, že tvůrci rozhodnutí „nenaslouchají lidem, jako jsem já“ ([15]). Podpora důvěry a posílení dialogu mezi mladými lidmi a veřejnými institucemi je tedy zásadní pro zajištění připravenosti a odolnosti společností vůči budoucím otřesům ([16]).

2.2.3 Většina (70 %) ([17]) mladých lidí se domnívá, že nemají velký nebo žádný vliv na důležitá rozhodnutí, zákony a politiky, které ovlivňují EU jako celek. 24,8 % ([18]) mladých lidí se domnívá, že nemůže vůbec ovlivnit, jaká témata se objevují ve veřejných nebo politických diskuzích, a dalších 40,8 % uvádí, že to nemůže příliš ovlivnit. Kromě toho 2/3 respondentů mají za to, že větší povědomí politiků o záležitostech mladých lidí by mladým lidem pomohlo více ovlivňovat politiku, a přes 50 % z nich se domnívá, že by tomuto účelu posloužila také silnější úloha organizací mladých lidí v politice.

2.2.4 Mladí lidé změnili své způsoby účasti a v současné době preferují neinstitucionalizované, a zejména nevolební formy politického zapojení ([19]). Výzkum v rostoucí míře ukazuje, že to souvisí se snižující se mírou důvěry ve veřejné orgány a nespokojeností s fungováním zastupitelské demokracie. Nekonvenční politická účast mladých lidí je stále proměnlivější, individualizovanější a personalizovanější. Upřednostňováno je zapojení do jednotlivých otázek a témat, jakož i forma přímého aktivismu a protestu ve smyslu „individuální volby životního stylu“ ([20]). Obecně se mladí lidé vyznačují vysokou politickou motivací. Odborníci na účast na politickém životě se při posuzování otázky účasti mládeže nezaměřují ani tak na to, zda se mladí lidé chtějí zapojit, ale spíše na to, jaká místa a způsoby volí pro vyjadřování svých politických názorů ([21]). Vzhledem k široké škále způsobů, jimiž se dnes mladí lidé snaží ovlivňovat politiku a politická opatření, je zřejmé, že je třeba v rámci demokratických institucí zohlednit nekonvenční povahu politické účasti, participativního rozhodování, posílených mechanismů komunikace a transparentnosti. Tvorba politiky v rámci veřejných orgánů by měla být odpovídajícím způsobem upravena a navržena tak, aby byla při přijímání politických rozhodnutí zajištěna osvěta a zapojení všech skupin mladých lidí. Mechanismy účasti by měly být skutečně inkluzivní a měly by být komunikovány tak, aby oslovily různorodé publikum a ty, kteří jsou obtížně dosažitelní.

2.2.5 Organizace vedené mladými lidmi získaly odborné znalosti a vědomosti o široké škále témat souvisejících s problémy, s nimiž se jejich vrstevníci potýkají. Jejich zapojení do procesu tvorby politik povede k vytvoření ucelenějších a uzpůsobenějších pravidel a předpisů. To podporuje i neustále rostoucí počet mladých lidí, kteří se k těmto organizacím připojují ([22]).

([13]) *Governance for Youth, Trust and Intergenerational Justice Fit for all generations? Highlights (Správa věcí veřejných pro mládež, důvěra a mezigenerační spravedlnost vhodná pro všechny generace? Hlavní body).*
([14]) Bleskový průzkum eurobarometr o mladých lidech a demokracii provedený ve dnech 22. února až 4. března 2022.
([15]) Zpráva z průzkumu Evropského parlamentu o mladých lidech (Evropský parlament, září 2021).
([16]) *Governance for Youth, Trust and Intergenerational Justice Fit for all generations? Highlights (Správa věcí veřejných pro mládež, důvěra a mezigenerační spravedlnost vhodná pro všechny generace? Hlavní body).*
([17]) Zpráva z průzkumu Evropského parlamentu o mladých lidech (Evropský parlament, září 2021).
([18]) Zpráva z průzkumu mezi mladými lidmi (v rámci trojice předsednictví Německo – Portugalsko – Slovinsko, leden 2022).
([19]) Zpráva z průzkumu mezi mladými lidmi (v rámci trojice předsednictví Německo – Portugalsko – Slovinsko, leden 2022).
([20]) Zpráva z průzkumu mezi mladými lidmi (v rámci trojice předsednictví Německo – Portugalsko – Slovinsko, leden 2022).
([21]) Deželan T., Moxon D., *Influencing and understanding political participation patterns of young people: The European perspective (Možnosti a fungování vzorců politické účasti mladých lidí: Evropská perspektiva)*, studie, 2021.
([22]) Průzkum Eurobarometru k Evropskému roku mládeže: Zapojení mladých Evropanů roste, Evropská komise, 2022.

2.2.6 Smysluplné zapojení mladých lidí má zásadní význam. Je třeba zlepšit jejich účast a řešit zejména: nedostatečné demokratické zastoupení mladých lidí a chybějící perspektivu mládeže mimo tradiční oblast politiky mládeže. Mladí lidé si přejí být zapojováni do utváření politik, které ovlivňují jejich životy. Mezigenerační spravedlnost ([23]) je způsob, jímž lze ve stárnoucích společnostech napravit nerovnost mezi generacemi.

2.2.7 Stávající nástroje analýzy dopadů na mládež, jako je například nástroj č. 31 v souboru nástrojů pro zlepšování právní úpravy, neupravují začlenění problematiky mládeže a zapojení mládežnických organizací a mladých lidí s odpovídajícími odbornými znalostmi, kteří by byli schopni poskytnout systematický přehled problematiky z perspektivy mladých lidí. Navíc na základě dostupných publikací se takové nástroje uplatňují méně často, než by si důležitost a význam návrhů žádaly.

3. **Konkrétní připomínky**

3.1 ***Ověřování dopadu předpisů EU na mladé lidi***

3.1.1 Návrh se opírá o tři pilíře: konzultace, posouzení dopadů a zmírňující opatření ([24]). Poskytuje rámec pro zlepšení účinnosti a účelnosti politiky založený na posílené účasti mládeže a začlenění problematiky mládeže do tvorby politik. Zohledňuje rovněž zranitelné skupiny mladých lidí, jako jsou mladí lidé se zdravotním postižením, tzv. NEET ([25]) (osoby, které nejsou zaměstnané ani se neúčastní vzdělávání nebo odborné přípravy), mladí lidé žijící v odlehlých oblastech atd. Díky různým složkám poskytuje ověřování dopadu předpisů EU na mladé lidi ucelenou strukturu pro tvorbu vysoce kvalitních a lepších politik, které řeší problémy, s nimiž se mohou budoucí generace potýkat.

3.1.2 Prvním krokem ověřování dopadu předpisů EU na mladé lidi je zjištění významu připravovaných návrhů politik pro mladé lidi a budoucí generace a dopadu na ně. To pomůže určit, zda by mělo být provedeno úplné ověření dopadu připravované politiky na mladé lidi. Hodnotitelé za pomoci kontrolního seznamu určí, zda má předkládaný návrh pro mladé lidi skutečně význam a zda má na ně a na budoucí generace přímý a nepřímý dopad. Pokud tomu tak je, přikročí se k fázi úplných konzultací, posouzení dopadů a hledání zmírňujících opatření. Ukazatele v kontrolním seznamu by měly vycházet z potřeb a nápadů mladých lidí, aby bylo zajištěno, že budou zohledněny návrhy, jež jsou z jejich pohledu relevantní.

3.1.3 V rámci dalšího kroku se očekává, že příslušní hodnotitelé budou smysluplně konzultovat zúčastněné strany činné v oblasti problematiky mladých lidí, aby bylo zajištěno systematické poskytování odborných znalostí pro důkladnou analýzu. Na základě tohoto zapojení budou hodnotitelé usilovat o zjištění obav mladých lidí ohledně možných dopadů zkoumaného návrhu politiky. Tato participační složka musí být transparentní a musí poskytovat prostor širokému spektru zástupců mládeže, organizací vedených mládeží a mladých lidí s odpovídajícími odbornými znalostmi, aby mohli poskytnout své příspěvky. Tímto způsobem lze zajistit systematický přístup k otázkám, jimiž se návrhy politik zabývají. Zapojení mládežnických organizací, zástupců mládeže a mladých lidí s příslušnými odbornými znalostmi může poskytnout velmi rozmanité a jedinečné souvislosti pro posouzení dopadů. Díky takovému smysluplnému zapojení mohou hodnotitelé získat komplexní přehled založený na zastřešujících znalostech a odborných poznatcích, jimiž tito mladí lidé disponují. Na základě těchto vstupních informací může být analýza dopadů dostatečně podrobná, aby odhalila problémy a aspekty, v nichž by navrhované politiky mohly způsobit narušení.

3.1.4 Na základě dostupných údajů shromážděných v průběhu celého procesu a výsledků konzultací mohou hodnotitelé vypracovat analýzu dopadů navazující na témata uvedená v kontrolním seznamu a poskytnout výhledovou analýzu pro budoucí generace.

3.1.5 Při zjištění negativního dopadu by měl hodnotitel navrhnout zmírňující opatření, která by se měla primárně zaměřit na skupiny žijící ve zranitelných situacích a na znevýhodněné mladé lidi. Doporučuje se, aby hodnotitelé do konzultací začlenili otázky týkající se možných zmírňujících opatření, která by mohla být zahrnuta do analýzy. V nadcházejících letech se doporučuje provést hodnocení, aby bylo možné sledovat dopad politik a to, jak zmírňující opatření řešila negativní dopady.

3.1.6 Ověřování dopadu předpisů EU na mladé lidi by nemělo nahrazovat smysluplnou interakci s nimi obecně a mělo by doplňovat stávající mechanismy účasti.

([23]) *Governance for Youth, Trust and Intergenerational Justice Fit for all generations? Highlights (Správa věcí veřejných pro mládež, důvěra a mezigenerační spravedlnost vhodná pro všechny generace? Hlavní body).*

([24]) https://www.youthforum.org/files/Concept-Note_final.pdf a https://www.youthforum.org/files/YFJ_EU_Youth_Test.pdf.

([25]) Úř. věst. C 152, 6.4.2022, s. 27.

3.1.7 Návrh je výsledkem řady diskusí s největšími evropskými sítěmi mládeže a od doby vytvoření dialogu EU s mládeží (a strukturovaného dialogu coby jeho předchůdce) byl rovněž výslovně zmíněn v několika jeho doporučeních. Mladí lidé vyjádřili silné přání mít transparentní postup tvorby politik, který by jim umožnil podílet se na přípravě návrhů a monitorovat výsledky.

3.1.8 Návrh rovněž vychází ze struktury testu dopadů na malé a střední podniky, který je příkladem vhodného nástroje pro posouzení dopadů na úrovni EU založeného na třech pilířích – konzultaci, analýze dopadů a zmírňujících opatřeních ([26]). Kromě toho má být ověřování dopadu předpisů EU na mladé lidi stejně jako test dopadů na malé a střední podniky součástí souboru nástrojů pro zlepšování právní úpravy coby samostatný nástroj, jehož cílem je – v souladu se sdělením předsedkyně Evropské komise – vyzdvihnout úlohu mladých lidí v budoucnosti Evropy.

3.1.9 Návrh vychází z příkladů nástrojů posouzení dopadů na mládež, které již existují v několika členských státech, například v Rakousku, Německu, Francii, ve Vlámsku v Belgii a také mimo EU, například na Novém Zélandu a v Kanadě.

3.1.10 Navrhované posouzení dopadů poskytuje řešení, jak zajistit, aby dopady politik zohledňovaly potřeby a očekávání mladých lidí, a poskytuje prostor mimo tradiční oblast politiky mládeže. Pouze malá část návrhů Evropské komise je analyzována optikou mladých lidí. Významná část těchto návrhů však přímo i nepřímo ovlivňuje kvalitu jejich života.

3.1.11 Navrhuje se začlenit ověřování dopadu předpisů EU na mladé lidi do veřejně dostupných posouzení dopadů zlepšování právní úpravy a zveřejnit ho na Evropském portálu pro mládež. Nejúčinnější způsob by však měl být dále zkoumán. EHSV nicméně vyzývá Generální ředitelství pro komunikaci, aby jej aktivně propagovalo s cílem zajistit jeho viditelnost, přičemž generální sekretariát by měl podporovat jeho přijetí v jednotlivých generálních ředitelstvích. Ověřování dopadu předpisů EU na mladé lidi by mohly zveřejnit i instituce, které se rozhodnou jej provádět, a to mimo jiné prostřednictvím internetových stránek EHSV. Zveřejněním posouzení a konečné verze návrhu budou mít zúčastněné strany z řad mladých lidí, které se účastnily konzultací, možnost zjistit, jak byl jejich příspěvek zohledněn.

3.1.12 Ověřování dopadu předpisů EU na mladé lidi se navrhuje jako struktura, kterou lze provádět na místní, regionální a vnitrostátní úrovni společně s orgány Evropské unie.

3.1.13 Ověřování dopadu předpisů EU na mladé lidi může potenciálně zlepšit politiky, ale musí být rovněž založen na smysluplných participativních mechanismech, protože využívání znalostí komunit je způsob, jak zajistit účinnost a dosáhnout zlepšení.

3.2 *Zapojení mládeže v rámci EHSV*

3.2.1 EHSV si uvědomuje význam zapojení mládeže do utváření budoucnosti Evropy ([27]), a proto provádí několik úspěšných iniciativ, jako je „Vaše Evropa, váš názor“, kulaté stoly mládeže o klimatu a udržitelnosti a summit EU mládeže o klimatu, který pořádá společně s Evropským parlamentem. V návaznosti na své stanovisko NAT/788 ([28]) EHSV poprvé začlenil do své oficiální delegace na zasedání konference smluvních stran UNFCCC v roce 2021 u příležitosti 26. zasedání konference smluvních stran zástupce mladých lidí. Kromě toho bude cena EHSV pro občanskou společnost za rok 2022 v souvislosti s Evropským rokem mládeže udělena za účinné, inovativní a kreativní iniciativy, jejichž cílem je vytvořit lepší budoucnost pro mladé Evropany a ve spolupráci s nimi.

3.2.2 EHSV se bude snažit posílit hlasy mladých lidí a mládežnických organizací prostřednictvím strukturovanějších, smysluplnějších a cílenějších mechanismů účasti mládeže s cílem zvýšit vnitřní zapojení mladých lidí a mládežnických organizací do práce EHSV. V souladu s tím by EHSV měl podniknout následující kroky:

— měly by být zavedeny transparentní a průřezové koordinační mechanismy s cílem začlenit hledisko mladých lidí do práce EHSV a do jeho právních předpisů,

— ke klíčovým stanoviskům by mohli být zváni mladí odborníci s příslušnými znalostmi,

---

([26]) Better Regulation Toolbox – SME Test (Soubor nástrojů pro zlepšování právní úpravy – test dopadů na malé a střední podniky).

([27]) Stanovisko EHSV *Evropský rok mládeže 2022*, SOC/706, Úř. věst. C 152, 6.4.2022, s. 122, a stanovisko EHSV *Příští strategie EU pro mládež*, SOC/589, Úř. věst. C 62, 15.2.2019, s. 142.

([28]) Úř. věst. C 429, 11.12.2020, s. 44.

— v souvislosti s Evropským rokem mládeže by se mohla tematika mladých lidí stát společným tématem podzimního kola stanovisek z vlastní iniciativy,

— mohl by pořádat tematické debaty s evropskými mládežnickými organizacemi a občanskými organizacemi, aby se účinněji propojily vnitrostátní a evropské perspektivy,

— témata týkající se mládeže by mohla být každoročně vybírána pro studie EHSV ([29]),

— všechna stanoviska vypracovaná EHSV by měla vždy zohledňovat také mezigenerační hledisko (stejně jako je tomu v případě hlediska genderového),

— budovat aktivní vztahy s ostatními orgány EU s cílem zmapovat mechanismy účasti mládeže a posílit informační činnost s mládeží a mládežnickými organizacemi na vnitrostátní, regionální a místní úrovni,

— přijmout usnesení o zapojení mládeže do EHSV, které připravuje koordinační skupina pro Evropský rok mládeže,

— vytvořit na internetových stránkách EHSV záložku „zapojení mladých lidí", která by upozorňovala na minulé, aktuální a budoucí aktivity týkající se mládeže, včetně stanovisek, veřejných slyšení, akcí atd.,

— v rámci EHSV by mohla být zřízena stálá struktura, která by zajistila, že práce na zapojení mládeže v rámci EHSV a ostatních orgánů bude pokračovat i po roce 2022.

3.2.3 EHSV bude dále zkoumat a zvažovat možné způsoby uplatňování koncepce ověřování dopadu předpisů EU na mladé lidi ve své práci s cílem vytvořit jednotný přístup k zapojení mládeže do činnosti EHSV.

3.2.4 EHSV vyzývá Evropskou komisi, aby na toto stanovisko z vlastní iniciativy a na návrh ověřování dopadu předpisů EU na mladé lidi reagovala a aby společné diskutovaly o jeho provádění.

V Bruselu dne 21. září 2022.

Předsedkyně
Evropského hospodářského a sociálního výboru
Christa SCHWENG

([29]) V současnosti probíhá studie EHSV o strukturovaném zapojení mladých lidí: mapování osvědčených postupů na místní, vnitrostátní, evropské a mezinárodní úrovni s cílem vyvinout nezbytné a vhodné mechanismy, které zajistí, že názory mladých lidí budou vyslyšeny.